

# Kitab Daniel - Nomer Sèket Papat

Nyingkap Dina-Dina Pungkasan: Pangupayané Daniel kanggo Ngertos

Jeff Pippenger

2024-01-18

Kita mungkasi sawijining artikel pungkasan kanthi sawijining pethikan saka \*Prophets and Kings\*, ing ngendi Sister White nedahaké yèn Daniel lagi ngupaya “mangertos sesambetanipun antawisipun pambuwangan pitung dasa taun, kados ingkang kapratelakaken lumantar Yeremia, kaliyan kalih èwu tigang atus taun ingkang wonten ing wahyu piyambakipun mireng utusan swarga mratelakaken badhé kalampahan sadèrèngipun panyucekan pasucèning Allah.”

“Liwat sawarnaning wahyu liyane, pepadhang sing luwih cetha diparingake ngenani prastawa-prastawa ing mangsa ngarep; lan ana ing pungkasaning wahyu iki Daniel krungu ‘ana satunggaling suci lagi ngandika, lan suci liyane matur marang suci tartamtu kang ngandika iku, Nganti pira suwéné wahyu iku?’ Daniel 8:13. Wangsulane kang diparingake, ‘Nganti rong ewu telung atus dina; banjur pasucèn bakal disucèkaké’ (ayat 14), njalari dheweke kebak kabingungan. Kanthi temenan dheweke ngupaya tegesing wahyu iku. Dheweke ora bisa mangertèni gegayutan antarane pitu puluh taun panawanan, kaya kang wis dinubuataké lumantar Yeremia, karo rong ewu telung atus taun kang ing sajroning wahyu iku dirungokaké saka utusan swarga, sing mratelakaké yèn iku kudu kalakon sadurungé panyucèning pasucèné Allah. Malaekat Jibril maringi katrangan sapérangan marang dheweke; nanging nalika nabi krungu tembung-tembung, ‘Wahyu iku ... bakal tumrap akèh dina,’ dheweke semaput. ‘Aku, Daniel, semaput,’ mangkono cathetané bab apa kang dialami, ‘lan aku lara nganti sawatara dina; sawisé kuwi aku tangi, lan nindakake pakaryaning ratu; lan aku kagèt banget déning wahyu iku, nanging ora ana wong kang mangertèni iku.’ Ayat 26, 27.” Prophets and Kings, 553, 554.

Golongan Millerit ora tau tekan marang pangerten kang sampurna bab pekabaran dhasar kang padha wartakake. Nalika tekan wektune Sang Singa saka taler Yéhuda ngupaya maringi katrangan luwih akèh ngenani “pitu mangsa,” padha banjur mlebu ing pengalaman Laodikia, lan pitu taun sawisé iku padha nampik sakabèhé pepadhang bab “pitu mangsa” mau. Padha ora tau nyumurupi sesambungan kang jangkep antarane pitung puluh taun lan rong ewu telung atus taun, kang déning Daniel wus diupaya dimangertèni kanthi temen. Daniel makili umaté Allah ing dina-dina pungkasan.

Tanah ngrasakaké sabat-sabaté iku minangka pérangan saka prajanjian sing kaparingaké marang Israèl kuna, kang nyakup pepadhangé bab ngasoé tanah saben taun kapitu. Prajanjian iku uga nyakup siklus pitung taun kang kaping pitung diulang kaping pitung. Ing kono uga kalebu pambébasan lan pamulihan banda-darbèk sarta para batur-tukon ing pungkasaning panutup saka pitung siklus pitung taun (patang puluh sanga taun) sajroning pahargyan kang sinebut yobel. Bangsa Yahudi padha ora mituhu marang prinsip-prinsip

prajanjian mau, lan 2 Babad negesaké yèn pitung puluh taun panangkaran, kaya kang wis dipangandikakaké déning nabi Yérémia, makili patang atus sangang puluh taun pambrontakan sadurungé. Sajroning patang atus sangang puluh taun, manawa Israèl kuna manut marang pituduh-pituduh ing sajroning prajanjian kaya kang katetepaké ing Imamat rong puluh lima, mesthiné ana cacah pitung puluh taun sing ing taun-taun iku tanah ngaso. Setaun miturut Kitab Suci dumadi saka telung atus suwidak dina, lan telung atus suwidak dina ping pitu (“pitung kaping”) padha karo rong èwu limang atus rong puluh dina.

Pitung puluh taun punika kaiket kanthi mutlak kaliyan paleremaning tanah, ingkang ugi kaiket kanthi mutlak kaliyan “kapitu wekdal.” Daniel ngupados “mangertos sesambetanipun” “panangkaran pitung puluh taun,” “kaliyan kalih ewu tigang atus taun” “saderengipun panyucekane pasucenipun Allah.” Mila piyambakipun saèstu ngupados mangertos sesambetan antawisipun wahyu “chazon” lan wahyu “mareh.” Mboten saged sesambetan punika katampi kanthi leres tanpa ngakeni paleremaning tanah ing Imamat selangkung gangsal lan selangkung enem kaliyan panangkaran pitung puluh taun ingkang kapangandikakaken déning Yeremia. Manawi panjenengan mboten pitados bilih “kapitu wekdal” punika nglambangaken sawijining mangsa kenabian suwene kalih ewu gangsal atus kalih dasa taun, panjenengan nyingkiraken dhiri panjenengan saking golongan tiyang ingkang kaajab déning Daniel wonten ing dinten-dinten pungkasan. Para Millerit pitados bilih “kapitu wekdal” punika sawijining ramalan wekdal, nanging Adventisme sapunika sampun mboten mekaten malih.

Daniel, kaya déné kabèh para nabi, nggambaraké umaté Allah ing wekasaning jagad, lan komentaré Sister White ngenani pepénginané kanggo mangertèni sesambungan antarané pitung puluh taun (ing “pitu mangsa”) lan rong ewu telung atus taun, nggambaraké pepénginan kang kudu diduwèni déning umaté Allah ing dina-dina wekasan. Kaya sing wis diandharaké ing artikel-artikel sadurungé, ora ana kayektèn-kayektèn sing digambaraké ana ing bagan 1843 lan 1850, sing ora didhukung kanthi langsung (bola-bali) ana ing tulisan-tulisané Sister White.

Permata-permata Miller bakal sumunar kaping sepuluh luwih padhang ana ing Panguwuh Tengah Wengi ing dina-dina pungkasan, lan kanthi mangkono, permata-permata mau makili ujian pungkasan kanggo para prawan Adventisme. Permata-permata iku yaiku kayekten-kayekten dhasar kang diwakili ana ing loh-lohé Habakuk, lan uga permata-permata ing pethi perhiasan kang diselehaké ing ndhuwur méja ing tengahing kamaré Miller. Ujian dhasar iku yaiku ujian pungkasan, nanging mangkono uga panguwasa Roh Ramalan. Nolak kayekten-kayekten dhasar, kang dilambangaké minangka permata-permata ing impèné Miller, iku ing wektu kang padha ateges uga nolak Roh Ramalan.

“Panipuning pangapusan pungkasaning Iblis yaiku ndadèkaké paseksèn saka Rohing Allah ora ana paédahé. ‘Ing endi ora ana wahyu, bangsa iku bakal binasa’ (Paribasan 29:18). Iblis bakal nyambut gawé kanthi pinter banget, kanthi manéka cara lan lumantar manéka piranti, kanggo ngoyagaké kapitadosané umat tinggalané Allah marang

paseksèn kang sejati. Dhèwèké bakal nggawa wahyu-wahyu palsu kanggo nyasaraké, lan bakal nyampuraké kang palsu karo kang sejati, mangkono nganti wong-wong dadi jijik saéngga bakal nganggep samubarang kang nganggo aran wahyu minangka sawijining fanatisisme; nanging jiwa-jiwa kang jujur, kanthi mbandhingaké kang palsu lan kang sejati, bakal kasagedakaké mbedakaké antarané loro mau.” Selected Messages, volume 2, 78.

Saiki kita lagi mbahas bab tambahing kawruh kang dumadi ing sajarah para Millerit wiwit taun 1798 nganti 1844, nanging kita uga lagi netepake manawa sanadyan para Millerit iku bener ing panrapane marang ramalan, dheweke winates déning sajarah ing ngendi dheweke ditangèkaké. Saiki kita urip ing dina-dina wekasan, lan ing generasi pungkasan (kang kaping papat) saka Adventisme. Ing mangsa iki, Adventisme wis mangkono katandur piwulang-piwulang lan pakulinan-pakulinan tradhisi (permata-permata palsu), nganti ora maneh mangerténi apa sejatine kayektèn-kayektèn dhasar iku. Amarga ora mangerténi apa kayektèn-kayektèn mau, Adventisme ora bisa mangerténi wigatine kayektèn-kayektèn iku, lan ndadèkaké dhawuh-dhawuh kang bola-bali diparingaké kanggo njaga lan ngreksa kayektèn-kayektèn mau dadi tanpa teges.

Sadurungé kita nerusaké luwih jero marang panafsirané Gabriel babagan wahyu ing Kali Ulai, kita bakal ngrembug sawatara perkara kang magepokan karo kayektèn dhasar lan wewenangé Rohing Ramalan. Para teolog modhèren mbantah manawa pethikan ing ngisor iki netepaké yèn ramalan wektu kang paling dawa ing Kitab Suci iku yaiku rong èwu telung atus taun.

“Pengalaman para murid sing martakaké ‘Injil Kratoning Allah’ nalika rawuhipun Kristus kaping pisan, nduwèni padanan ing pengalaman wong-wong sing mratélakaké pawarta bab rawuhipun kaping pindho. Kaya para murid lunga martakaké, ‘Wektuné wis katekan, Kratoning Allah wis cedhak,’ mangkono uga Miller lan para kancané mratélakaké yèn mangsa nabi sing paling dawa lan sing pungkasan, kang katuduhaké ing Kitab Suci, wis mèh entèk, yèn pangadilan wis cedhak, lan yèn Kraton langgeng bakal diwiwiti. Piwulang para murid ngenani wektu iku dhedhasar pitung puluh minggu ing Daniel 9. Pawarta sing kaparingaké déning Miller lan para kancané ngumumaké pungkasaning 2300 dina ing Daniel 8:14, kang ing jeroné pitung puluh minggu iku kalebu dadi bagéan. Piwulang saka loro-loroné padha dhedhasar kasampurnaning bagéan sing béda saka mangsa nabi agung sing padha.”

“Kaya para murid kawitan, William Miller lan para mitrané dhéwé ora kanthi jangkep mangertèni teges sejatiné pesen sing padha emban. Kasalahan-kasalahan sing wis suwé mapan ana ing pasamuwan ngalangi wong-wong mau supaya ora tekan marang penafsiran sing bener bab sawijining prakara wigati ing nubuatan. Mulané, sanadyan padha martakaké pesen sing wis dipasrahaké Allah marang wong-wong mau supaya diwènèhaké marang donya, nanging amarga salah paham tumrap tegesé, padha nandhang kuciwa.” The Great Controversy, 351.

Pethikan punika ngandika bilih, “Miller lan para kancanipun martosakaken bilih mangsa kenabian ingkang paling dawa lan ingkang pungkasan ingkang katampilaken wonten ing Kitab Suci sampun badhé entek,” lan para teolog ngaku bilih mangsa kenabian ingkang paling dawa lan ingkang pungkasan punika inggih kalih ewu tigang atus taun. Lajeng piyambakipun langkung tebih malih ngaku bilih punika ingkang dipuntetepaken déning Sister White ing pethikan punika, awit, miturut pangandikanipun, piyambakipun saèstu saweg ngandharaken langsung bab mangsa kalih ewu tigang atus taun. Piyambakipun wuta tumrap sesambetan antawisipun pitung dasa taun lan mangsa kalih ewu tigang atus taun. Piyambakipun wuta tumrap pepadhang ingkang dipunupadi déning Daniel supados dipunmangertosi.

Ellen White punika satunggaling Millerite, lan piyambakipun mangertos pesen-pesen ingkang sampun dipunpasang wonten ing bagan pelopor taun 1843, lan ing bagan pelopor taun 1850 ingkang dipunwedalaken déning F. D. Nichols. Bagan taun 1850, ingkang dipungawé déning Nichols, dipunsiapaken wonten ing griyanipun Nichols ing wekdal ingkang sami nalika James lan Ellen White mapan bebarengan kaliyan Nichols. Mangsa kenabian ingkang paling dawah wonten ing Kitab Suci, ingkang kagambar wonten ing kalih bagan punika, sanès kalih ewu tigang atus taun, nanging “pitung wekdal,” saking Imamat kalih dasa enem.

Ngaku yèn pethikan sadurungé iku minangka pangenalan sing kaparingaké ilham ngenani rong ewu telung atus taun minangka mangsa nubuat sing paling dawa lan sing pungkasan, padha waé karo ndadèkaké tulisan-tulisan Sister White padha mbantah awaké dhéwé. Manawa dheweke pracaya marang apa sing dikandhakaké para teolog bab pethikan iki, banjur apa tegesé nalika dheweke nyarujuki bagan-bagan sing njunjung “pitu mangsa?”

“Aku wis weruh manawa bagan taun 1843 iku dipunpandhegani déning astaning Pangéran, lan manawa bagan iku ora kena diowahi; manawa angka-angkane iku kaya kang Panjenengané kersa; manawa astanipun ana ing sandhuwuré lan ndhelikaké sawijining kaluputan ing sapérangan angka mau, supaya ora ana wong kang bisa ndeleng, nganti astanipun dipunangkat.” *Early Writings*, 74.

Wong-wong kang kepéngin njaga tradhisi lan dongèng-dongèngé bisa waé ndhawuh yèn ing bagan taun 1843, Gusti nyadhangaké astanipun ing dhuwur kaluputan bab “pitu mangsa,” nganti Panjenengané nyingkiraké astanipun ing sawijining wektu sawisé kuwi. Masalahé ing premis mau yaiku yèn Sister White wis netepaké kapan Gusti nyingkiraké astanipun saka angka-angka mau; astanipun wis dipun-singkiraké sadurungé 22 Oktober 1844, sawisé kuciwa kapisan. Ing paseksèné ngenani prastawa mau, piyambakipun nandhani kaluputan kang banjur dibeneraké, lan cetha yèn kaluputan iku dudu “pitu mangsa.”

“Wong-wong kang setya nanging kuciwa iku, sing ora bisa mangerteni yagéné Gustiné ora rawuh, ora ditinggal ana ing pepeteng. Manèh padha katuntun marang Kitab Suciné kanggo nelusuri mangsa-mangsa ramalan. Astané Pangéran kapundhut saka angka-angka mau, lan kaluputan iku diterangaké. Wong-wong mau weruh yèn mangsa-mangsa ramalan mau tumeka tekan taun 1844, lan yèn bukti kang padha wus

diaturaké déning wong-wong mau kanggo nduduhaké yèn mangsa-mangsa ramalan iku rampung ing taun 1843, temenan mbuktèkaké yèn iku bakal entèk ing taun 1844.” Early Writings, 237.

Nalika astané Gusti “dipunsingkiraké saking gambar-gambar punika, lan kalepatan punika dipunjèntrèhaké,” lajeng piyambakipun sami mangertos “bilih bukti ingkang sami ingkang sampun dipunaturakén déning piyambakipun kanggé nedahaké bilih mangsa-mangsa kenabian punika pungkasanipun wonten ing taun 1843, satemenipun mbuktèkaké bilih punika badhé rampung ing taun 1844.” Mangsa-mangsa kenabian ingkang wiwitanipun dipunkinten badhé rampung ing taun 1843, dipunlambangakén wonten ing bagan 1843, inggih punika bagan ingkang dipunginakaké déning saben satunggal saking tigang atus juru-khotbah Millerit. Mangsa-mangsa kenabian ingkang dipunlambangakén wonten ing bagan punika ingkang dipunanggep rampung ing taun 1843, inggih punika kalih ewu tigang atus taun saking Daniel pasal wolu, ayat patbelas, kalih ewu gangsal atus kalih dasa taun saking Imamat selikur enem, lan sèwu tigang atus tigang dasa gangsal taun saking Daniel rolas. Sasampunipun kuciwa kapisan, Gusti nyirnakaké astané saking kalepatan punika, lan para Millerit lajeng mangertos bilih bukti ingkang sami ingkang nandhani pungkasaning mangsa-mangsa kenabian ing taun 1843, satemenipun mbuktèkaké bilih mangsa-mangsa punika pungkasanipun wonten ing taun 1844.

Bagan taun 1850 iku digawé ing taun 1850, lan banjur didol wiwit sasi Januari 1851. Ellen White nyathet manawa bagan iku uga minangka panggenapané Habakuk, kaya dene dhèwèké uga tau nyathet bab bagan taun 1843. Bagan iku uga makili mangsa kenabian sing paling dawa minangka “pitu kaping” ing Imamat 26.

“Aku weruh manawa Allah ana ing panyebaran bagan déning Sedulur Nichols. Aku weruh manawa ana sawijining pamedhar wangsit babagan bagan iki ana ing Alkitab, lan manawa bagan iki ditujokake kanggo umat Allah, manawa iku cukup kanggo siji wong, iku uga cukup kanggo wong liyané, lan manawa siji wong mbutuhake bagan anyar sing digambar kanthi ukuran luwih gedhé, kabèh padha mbutuhaké iku uga padha akèhé.” Manuscript Releases, volume 13, 359.

Mratelakaké yèn panyinggungan Sister White marang kasunyatan yèn wong-wong Millerit “martakaké yèn mangsa kenabian kang paling dawa lan pungkasan sing dipratelakaké ana ing Alkitab wis arep entèk,” iku trep, amarga pancèn mangkono kang padha ditindakaké. Nanging, nyatakake yèn “mangsa kenabian” sing “paling dawa” iku rong éwu telung atus taun, ateges mbalikkaké paseksèné Sister White nglawan dhiriné dhéwé, lan uga nglawan cathetan sajarah. Nggugu dongèng iku padha karo pracaya marang goroh, lan ing dina-dina wekasan, wong-wong sing milih pracaya marang goroh nindakaké mangkono amarga padha ora tresna marang kayektèn.

Gusti Yesus ora kanthi mukjijat nglindhungi sarira-Nya piyambak nganggo sawijing jinis pangesrep ilahi supaya bisa ngliwati sangsara ing kayu salib. Gusti Yesus nandhang sangsara kanthi kasangsaran ilahi, ngluwihi apa wae sing bisa ditanggung déning samubarang ciptaane. Nanging manungsa katitahaké miturut gambar-Nya, lan ilham mratélakaké yèn

manungsa kudu ngalahaké kaya Panjenengané ngalahaké. Sing ndadèkaké Kristus bisa lestantun nandhang sangsarané kayu salib iku sawijining sipat sing diduwèni déning Panjenengané, kang uga diduwèni déning manungsa.

Nandangi Gusti Yesus, kang dadi pangripta lan panyampurnaning pracaya kita; Panjenengané, marga saka kabungahan kang kapasang ana ing ngarsané, wus nandhang kayu salib, ngremehaké isinipun, lan saiki lenggah ana ing tengené dhamparé Allah. Ibrani 12:1.

Gusti Yesus nandhang sangsara ing salib, amarga Panjenengané kagungan sawijining ancas kang wus katetepaké ana ing ngarsané, lan kita wis katitahaké manut gambar-Nya, mula saka iku kita iku makhluk-makhluk kang kasurung déning ancas. Iku minangka pérangan saka rancangan kita. Manawa kita wis kagiring supaya pracaya yèn mangertèni dhasar-dhasaring Adventisme iku ora wigati, kita ora bakal kagungan pepénginan kanggo nindakaké prakara iku. Mung sawijiné panggrumbulan ilahi kang bisa kawangkitaké déning Roh Suci kanggo ngalahaké kaanan Laodikia mau, yaiku katresnan marang kayektèn. Katresnan marang kayektèn iku bakal katitik lumantar anané adat kabiasaan lan tradhisi-tradhisi kang gampang ditampa, kang dirancang kanggo nyenengaké kuping kita kang gatel. Manawa, ana ing kalemesan Laodikia kita, kita ora kagungan pepénginan kanggo mangertèni kayektèn tumrap awak kita dhéwé, kita bakal kasasar. Mangkéné kahanané Adventisme ing jaman saiki.

Daniel iku tuladha umaté Gusti Allah ing dina-dina wekasan kang ngupaya, lumantar pangandika kenabian, mangertèni sesambungan antarané panangkaran pitung puluh taun lan wangsit rong èwu telung atus taun. Ngenali wangsit rong èwu telung atus taun minangka mangsa kenabian kang paling dawa lan kang pungkasan ateges nampik kayektèn-kayektèn dhasar Adventisme, lan ing wektu kang padha uga nampik panguwasané Roh Wangsit. Nandhesaké yèn nalika para Millerit ngaturaké mangsa kenabian kang paling dawa lan kang pungkasan, mangsa iku yaiku rong èwu telung atus taun, ateges nampik cathetan sajarah.

“Kita ora nduwèni apa-apa kang kudu diwedèni tumrap mangsa ngarep, kajaba manawa kita lali marang cara Gusti wis nuntun kita, lan piwulangé sajrone sajarah urip kita ing jaman kang kepungkur.” *Life Sketches*, 196.

Gabriel rawuh kanggo maringi Daniel pangerten bab sesanti “mareh” lan “chazon” loro-loroné, lan dhèwèké ndhawuhi Daniel supaya kanthi batin misahaké sesanti loro mau, sanadyan cetha yèn ana sesambungan kenabian ing antarané. Sesanti iku nyakup karajan-karajan ing ramalan Kitab Suci ing pasal pitu lan wolu, kang minangka ulangan lan panggedhèn saka karajan-karajan sing padha ing pasal loro. Katrangan mau uga nyakup pirembungan swarga kang nggambaraké salah siji sesanti minangka pangidak-idakan marang pasucèn lan umaté Allah, lan sesanti sijiné minangka karya pamulihané umat lan pasucèn.

Nalika Gabriel ngaturaké katerangan, kang pungkasane dadi inti saka pesen kang dipratèlakaké déning para Millerit, ana sawijining sesambungan kang ana ing antarané loro wahyu iku, kang kudu digatèkaké déning wong-wong kang netepi dhawuh supaya misahaké

katerangan mau ing sajroning panggali. Salah siji saka béda-béda iku kaawak déning loro tembung kang loro-loroné padha diterjemahaké dadi “ditetepaké.”

Pitung puluh minggu wus katemtokaké tumrap bangsamu lan tumrap kutha suciira, kanggo mungkasi panerak, lan ngrampungni dosa-dosa, lan damel pirukun tumrap piala, lan ndhatengaké kabeneran langgeng, lan ngesahaké wahyu lan pameca, lan njobadi Kang Mahasuci. Mulané, sumurupa lan mangertia, yèn wiwit metuné dhawuh kanggo mulihaké lan yasa manèh Yérusalèm tekan rawuhé Sang Mésias, Sang Pangéran, bakal ana pitung minggu lan sawidak loro minggu; dalan-dalané bakal kabangun manèh, mangkono uga bètèngé, sanajan ing mangsa kang kebak kasangsaran. Lan sawisé sawidak loro minggu iku Sang Mésias bakal katumpes, nanging dudu kanggo Panjenengané piyambak; lan rakyaté sang pangéran kang bakal rawuh bakal ngrusak kutha lan pasucèn; lan wekasané bakal kaya banjir, lan nganti pungkasaning perang karusakan wus katemtokaké. Lan dhèwèké bakal netepaké prejanjian karo wong akèh sajroning saminggu; lan ing satengahé minggu iku dhèwèké bakal njalari kurban lan pisungung mandheg, lan marga saka sumebaré pangawijining nistha dhèwèké bakal ndadèkaké dadi suwung, nganti tekan consummation, lan apa kang wus katemtokaké bakal katibakaké marang kang kasirnakaké. Daniel 9:24-27.

Pitung puluh minggu (patang atus sangang puluh taun) wis katetepake tumrap umat lan kutha suci. Tembung sing dipunjarwakake “katetepaké” ateges “kapethik”, lan tembung iku nandhani sawijining mangsa utawa wektu pambyaran tumrap wong-wong Yahudi lan Yerusalem. Iku uga makili mangsa pambrontakan sing njalari karusakane Yerusalem lan panangkaraning pitung puluh taun. Patang atus sangang puluh taun mau banjur “katetepake”, diwiwiti saka dhawuh katelu. Patang atus sangang puluh taun pisanan saka pambrontakan njalari telung serangane Nebukadnezar, karusakan pungkasan Yerusalem, lan panyarengan sarta panangkaran pitung puluh taun tumrap Israel jasmani ing Babil jasmani.

Paugeran kang kapisan nandhani pungkasaning panangkaran lan wiwitaning pakaryan mbangun maneh Yerusalem. Paugeran kang katelu nandhani wiwitaning rong ewu telung atus taun. Tekaning malaékat kang kapisan nandhani pungkasaning panangkaraning Israèl kasukman ana ing Babil kasukman sajrone sèwu rong atus suwidak taun, lan iku uga nandhani wiwitaning mangsa patang puluh enem taun, nalika Kristus migunakaké para Millerit kanggo metu saka panangkaran lan ngedegaké padaleman suci kasukman.

Tembung kang kaping pindho diterjemahaké dadi “katetepaké” ing ayat rong puluh enem lan rong puluh pitu iku yaiku “charats”, lan tegesé “nglarani” lan “wewaton”. Miturut nubuatan, wis “katetepaké” yèn kapausan bakal nampa “tatun” kang matèni, ing pungkasaning bebendu kang kapisan. Iku tembung sing padha kang dienggo déning Daniel ana ing pasal sewelas, ayat telung puluh enem.

Lan sang ratu bakal tumindak miturut karsané dhéwé; lan dhèwèké bakal ngluhuraké awaké dhéwé, lan ngagungaké awaké dhéwé ngungkuli saben allah, lan bakal ngucapaké prakara-prakara kang nggumunaké nglawan Allahé para allah, lan bakal oleh kasil nganti bebendu iku kalaksanani; awit apa kang wis katetepaké mesthi bakal katindakaké.

Daniel 11:36.

Ing ayat telung puluh enem, “raja” iku kapausan. Kapausan iku bakal ngrembaka nganti taun 1798, nalika nampa tatu sing matèni. Sawisé iku, “amarah” kang kapisan mau kudu “kalaksanani,” awit “amarah” iku wis “katetepake” (dipréntahaké) supaya “kalakon.” Ing pungkasaning amarah kang kapisan marang karajan lor, yaiku Israél, kang diwiwiti ing taun 723 SM lan dipungkasi ing taun 1798, kapausan nampa “tatu sing matèni.” Tembung “katetepake” tegesé “tatu.”

Lan aku weruh salah siji saka endhas-endhase kaya tatu nganti mati; lan tatune kang matèni iku waras: lan saklumahing jagad padha gumun ngetutaké kewan iku. Wahyu 13:3.

Kerangka kenabian kaum Millerit adhedhasar marang loro kakuwasan kang ngrusak, yaiku paganisme kang banjur katututi déning kepausan. Wong-wong mau mangertos yèn loro kakuwasan iku bakal ngidak-idak pasucèn lan bala tuwin sakèhé kang kaandharaké déning sesanti “chazon” ing Kitab Daniel bab wolu, ayat telulas.

Banjur aku krungu ana satunggal suci ngandika, lan suci sanès ngandika marang suci tartamtu ingkang ngandika punika, Pinten dangu badhé wonten wahyu punika bab kurban saben dinten, lan pelanggaran ingkang ndadosaken sepi, saéngga papan suci tuwin para bala kaulungaken supados katindhès ing sangisoring suku? Daniel 8:13.

Kakuwatan papal kang ngrusak lan ndadèkaké sepi iku bakal ngidak-idak pasucèn lan bala sajroning sèwu rong atus suwidakan taun.

Nanging plataran kang ana ing sanjabané Padaleman Suci iku aja kokukur, awit iku wis kaparingaké marang para bangsa liya; lan kutha suci bakal diremuk ing sangisoring sikilé wong-wong mau patang puluh loro sasi. Lan Aku bakal maringi pangwaos marang saksiku loro, lan wong loro iku bakal medhar wangsit sajroning sèwu rong atus sawidak dina, nganggo bagor. Wahyu 11:2, 3.

Ing pungkasaning paukuman bebendu kang kapisan ing taun 1798, ramalan wus netepake supaya kapapaan “dilukai.” Ing Daniel sanga, panetepan mau kagambar ing rong ayat pungkasan, lan tembung kang kaping pindhho diterjemahake dadi “ditetepake” ing ayat-ayat mau gegayutan karo sesanti “chazon,” dene tembung kang diterjemahake dadi “ditetepake” ing ayat kaping patlikur iku tembung Ibrani liyane lan gegayutan karo sesanti “mareh.” Daniel, minangka pralambang umaté Allah ing dina-dina pungkasan, lagi ngupaya mangerteni sesambungan antarané loro sesanti mau, kang wis didhawuhake déning Gabriel marang dheweke supaya dipisahake ing pangrasa batin.

Kita badhé nerusaké bab punika wonten ing artikel salajengipun.

“Gusti Allah ora maringi kita piwulang anyar. Kita kudu martakaké piwulang sing ing taun 1843 lan 1844 nggawa kita metu saka gréja-gréja liya.” Review and Herald, 19 Januari 1905.